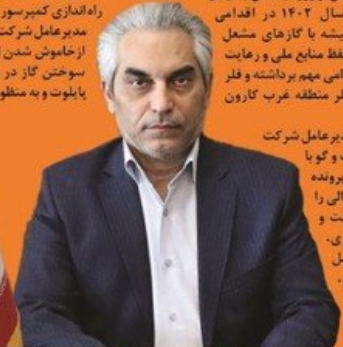

نخستین فلر منطقه غرب کارون خاموش شد

روزهای سبز آزادگان شمالی

مهندسی و توسعه نفت دانست که با تعمیر، تکمیل و راه اندازی کمپرسور خارجی، این دستاورد را رقم زدند. مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندگان با ابراز خرسندی از خاموش شدن اولین مشعل میادین غرب کارون، سوختن گاز در مشعل آزادگان شمالی را در حد پالوت و به منظور حفظ ایمنی ذکر کرد.

مشعل آزادگان شمالی پیش از ورود به سال جدید و درست در دقیقه نود سال ۱۴۰۲ در اقدامی زیست محیطی برای همیشه با گازهای مشعل خداحافظی کرد تا برای حفظ منابع ملی و رعایت الزامهای محیط زیستی گامی مهم برداشته و فلر آن به عنوان نخستین فلر منطقه غرب کارون خاموش شود.

عبدالله عذاری اهوازی، مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندگان در گفت و گو با هفته نامه «مشعل» پایان پرورنده گازسوزی در آزادگان شمالی را باهدف حفظ محیط زیست و تأکیدهای رئیس جمهوری، وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، حاصل تلاش شبانه روزی کارکنان شرکت

قاب این روزهای میادین آزادگان شمالی که در معرض اگاهی این منطقه قرار گرفته، مجموعه ای همسو با محیط زیست و بدون فلر است که در میان سایر فلرهای پرسرعه خودنمایی می کند.

آزادگان شمالی در واقع بخش شمالی میادین آزادگان در مساحت حدود ۴۶۰ کیلومتر مربع در ۱۲۰ کیلومتری جنوب غربی اهواز، در منطقه مرز مشترک ایران و عراق و به طور عمده در تالاب هورالعظیم قرار دارد. در چاه های این میدان از مکانیزم فراز آوری با گاز (Gas Lift) به منظور حفظ و نگهداشت سطح تولید استفاده شده است.

فاز یک طرح توسعه میدان نفتی آزادگان شمالی در قالب قرارداد بیع متقابل از سوی شرکت ملی نفت چین (CNPC) توسعه داده شده و در حال حاضر از ۵۹ حلقه چاه موجود در میدان، ۶۲ هزار بشکه نفت در روز تولید می شود. نفت فراورش شده این میدان به تلمبه خانه غرب کارون و گاز استحصال شده آن نیز به کارخانه NGL ۲۰۰ ارسال می شود.

ادامه خاموشی فلرها در غرب کارون

مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندگان با اشاره به اینکه به منظور جمع آوری گازهای همراه نفت میادین های غرب کارون (میادین های یاران شمالی، یاران جنوبی، آزادگان شمالی، آزادگان جنوبی، یادآوران، دارخوین، سهراب و جفیر) در قراردادی با هلدینگ خلیج فارس پروژه ای جی ال ۲۲۰۰ طراحی، تعریف و اجرایی شده است. اعلام کرد: خاموش شدن اولین فلر منطقه غرب کارون دستاوردی مهم است که از اراده وزارت نفت برای جمع آوری گازهای همراه حکایت دارد.

میادین های نفتی در منطقه غرب کارون، مخازنی بکر (Green Field) است که از نزدیکی شهر اهواز آغاز می شود و تا منتهی الیه نواز مرزی ایران ادامه می یابد؛ عرض و طول این مستطیل نفتی، از ساحل

غربی کارون در نزدیکی منطقه جفیر تا مرز مشترک ایران و عراق و از جنوب جزایره تا غرب منطقه دارخوین امتداد دارد که همان منطقه نفتی غرب کارون را تشکیل می دهد. با توجه به تولید قابل توجه این میادین با هدف اقدام های زیست محیطی، قراردادی به منظور جمع آوری گازهای همراه نفت میادین های غرب کارون (میادین های یاران شمالی، یاران جنوبی، آزادگان شمالی، آزادگان جنوبی، یادآوران، دارخوین، سهراب و جفیر) منعقد شد تا گاز همراه نفت میادین را به این کارخانه منتقل و پس از جمع آوری گازهای ترش و شیرین سازی، بخشی از گاز متان تولیدی را به شبکه سراسری تزریق کند و مابقی آن به عنوان گاز مایع (NGL) به وسیله خط لوله به پتروشیمی بندر امام ارسال شود.

عذاری اهوازی با اشاره به بهره برداری از فاز یک کارخانه ان جی ال ۲۲۰۰ (پالایشگاه گاز هویزه) که از جمله اهداف برنامه ریزی شده آن جمع آوری گازهای همراه آزادگان شمالی بوده است، گفت: از اردیبهشت سال گذشته اقدام به ارسال روزانه ۲۸ میلیون فوت مکعب گاز به کارخانه پالایش گاز هویزه شد و پس از آن با توجه به اینکه لازمه امکان ارسال گازهای فشار پایین آزادگان شمالی نصب و راه اندازی کمپرسور بود، همکارانم در شرکت بهره برداری نفت و گاز اروندگان دست به کار شده و این کمپرسور را اصلاح و راه اندازی کردند. این کمپرسور از زمان احداث این کارخانه اصلاح و راه اندازی نشده بود.

تلاش شبانه روزی نتیجه داد

به گفته او، این مهم با تلاش شبانه روزی ۷۵۰ نفر در روز به ثمر نشست و سال گذشته همزمان با روز ملی شدن صنعت نفت حدود ۴ تا ۵ میلیون فوت مکعب دیگر به گاز ارسالی ان جی ال ۲۲۰۰ افزوده شد و به این ترتیب روزانه حدود ۳۲ میلیون فوت مکعب گاز مشعل از آزادگان شمالی به سمت این تأسیسات ارسال و از سوختن آن جلوگیری می شود.

عذاری اهوازی، تعمیرات اساسی، راه اندازی و نصب کمپرسور باقیمانده از سال ۹۵ را فعالیتی پربار و پرسرگوش و از همکاران خود برای این فعالیت تقدیر کرد.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندگان اضافه کرد: در منطقه

دارخوین نیز کارهای بزرگی انجام شده است و مقداری از گازهای همراه نفت، به مخزن برای افزایش فشار تزریق می شود، همچنین با انجام اصلاحات و تعمیرات تخصصی در تأسیسات دارخوین، میزان سوختن گاز به واسطه مشعل از ۷۰ میلیون فوت مکعب در روز به تنها ۵ میلیون فوت مکعب کاهش داده شده است و در همان قرارداد با هلدینگ خلیج فارس باقیمانده گاز به پالایش گاز هویزه منتقل خواهد شد.

پایان گازسوزی تا ۱۴۰۴

خبر خوش او این است که شرکت نفت و گاز اروندگان در تلاش است که در یکی دو سال آینده هیچ گازی در تأسیسات این شرکت سوخته نشود و با توسعه ان جی ال ۲۲۰۰ و تکمیل فازهای دیگر گازهای همراه نفت به این کارخانه ارسال و به گاز خشک و متان تبدیل شود و ضمن افزایش تولید گاز شهری بخشی از خوراک پتروشیمی ها را نیز تأمین کند.

به گفته عذاری اهوازی، گازهای همراه نفت در پتروشیمی ها به محصولات دیگر تبدیل و باعث ایجاد ارزش افزوده خواهد شد و تبدیل این گازها به محصولات دیگر مصداق جلوگیری از خام فروشی و تکمیل زنجیره ارزش است.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندگان گفت: براساس امضای قرارداد با هلدینگ خلیج فارس قرار است خطوط لوله و تأسیسات فشارافزایی برای گازهای همراه دارخوین و جفیر از سوی این شرکت انجام شود که با این اقدام تکلیف گازهای مشعل دارخوین و کارخانه غرب کارون منسجم می شود. او زمان پایان کار این پروژه را سال ۱۴۰۴ اعلام کرد.

رفاه برای همه

او با اشاره به آثار و دستاوردهای اقتصادی و اجتماعی جمع آوری گازهای همراه منطقه غرب کارون افزود: ما در این منطقه بخشی از مردم هستیم و برای رفاه این جامعه از هیچ اقدامی دریغ نخواهیم کرد.

مدیرعامل شرکت بهره برداری نفت و گاز اروندگان نمونه این امر را اشتغالزایی قابل توجه حاصل از ایجاد کارخانه گاز و گاز مایع ۲۲۰۰ ذکر کرد که جمعیت قابل توجهی از متقاضیان بومی مشغول به کار شده اند.

پایان گازسوزی

احسان معینی، رئیس تعمیرات شرکت نفت و گاز اروندگان در گفت‌وگو با «مشعل» فرایند تعمیرات اصلاح رانندگی کمپرسور خارجی را تشریح کرد که منجر به خاموش شدن اولین فلر نفتی در میدان آزادگان شمالی و جلوگیری از سوختن گازهای مشعل در این شرکت شد. وی افزود: این کمپرسور از زمان احداث این کارخانه اصلاح و رانندگی نشده و از سرویس خارج بوده است که با توجه به ضرورت جمع‌آوری گازهای همراه در این محدود، کارکنان واحد تعمیرات شرکت نفت و گاز اروندگان مأمور به تعمیر و رانندگی آن شدند.

او با اشاره به اینکه این اقدام شامل تعمیر، اصلاح و رانندگی تمامی خطوط و ادوات و تجهیزات کمپرسور بوده است، ماهیت کار را با توجه به اینکه اطلاعات کافی از شرکت سازنده در اختیار نبود، سخت و دشوار بود که ما آن را ممکن کردیم. او با یادآوری اینکه راه‌اندازی این قبیل تجهیزات باید با حضور کارشناسان شرکت سازنده انجام شود، افزود: به دلیل قطع همکاری شرکت خارجی با بهره‌گیری از دانش و تخصص کارشناسان شرکت، همچنین استفاده از ظرفیت سازندگان داخلی اهواز این مهم به ثمر رسید که حاصل آن خاموش شدن اولین فلر متعلقه غرب کارون بود.

او فعالیت‌های انجام شده را طیف وسیعی از اقدامات از جمله تجهیز کمپرسور، تعمیرات سایر تجهیزات و متعلقات آن، کالیبراسیون تمامی تجهیزات، تعمیرات جانبی پمپ‌های روغن، فن‌های هوایی، سیستم خنک‌کننده، لوله و اتصالات و... دانست که در مقطع زمانی حدود یک ساله و به میزان ۷۵۰ نفر-روز کار با موفقیت انجام شد.

مطابق گزارشی که جواد اوجی، وزیر نفت در آخرین نشست هیئت وزیران در سال ۱۴۰۲ از اقدامات و دستاوردهای پارسل صنعت نفت ارائه کرد، افزایش جمع‌آوری گازهای مشعل از ۰.۴ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۹۹ به ۱۱.۵ میلیون مترمکعب در سال ۱۴۰۲ رسیده است و مطابق برنامه‌ریزی انجام شده و اولویت بخشی وزارت نفت در این مسیر این میزان برای اسامال ۳۲ میلیون و در سال ۱۴۰۴، به میزان ۶۴ میلیون مترمکعب خواهد بود.

پرونده گازسوزی بسته می‌شود

سال ۱۴۰۱ به طور میانگین روزانه حدود ۱۱۳.۶ میلیون مترمکعب گاز همراه نفت در شرکت ملی نفت ایران تولید شد که از این مقدار، حدود ۶۵ درصد آن، معادل ۷۴.۶ میلیون مترمکعب در روز از طریق ایستگاه‌های تقویت فشار گاز و کارخانه‌های موجود و حدود ۵ درصد، معادل ۵ میلیون مترمکعب در روز با راه‌اندازی پروژه‌های کوتاه مدت و بلندمدت جمع‌آوری شد و ارسال به مشعل حدود ۳۰ درصد کل گازهای تولیدی معادل ۳۴ میلیون مترمکعب در روز بود که تا پایان سال ۱۴۰۴ این مقدار نیز جمع‌آوری خواهد شد. افزون بر آن، روزانه ۲۷.۴ میلیون مترمکعب از گازهای جمع‌آوری شده به شبکه سراسری تزریق می‌شود. وزیر نفت ابتدای سال جاری نیز با اشاره به شتاب‌گیری روند جمع‌آوری گازهای همراه و مشعل در سال ۱۴۰۳ خبر خوشی از جمع‌آوری گازهای مشعل در سایر میدان‌های نفتی داد. آنچه نباید در این راه از نظر دور داشت تغییر رویکرد وزارت نفت دولت سیزدهم است که با ایجاد تغییر سیاست‌های کاری در بخش تأمین مالی تصمیم به استفاده هرچه بیشتر از روش‌هایی نو مانند بهره‌مندی از توان هلدینگ‌های صنعتی برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های بالادستی مانند جمع‌آوری و فروش گازهای مشعل و گازهای همراه نفت با هدف جلوگیری از خام‌سوزی گرفته؛ تصمیمی که به دلیل پایداری در تأمین خوراک، استقبال پشروشمی‌ها را به همراه داشته است.

در یافت جایزه از جی‌سی‌اف

ملکگرد مناسب وزارت نفت دولت سیزدهم باعث شد پژوهشگاه صنعت نفت به دلیل انجام تحقیقات منحصر به فرد مجمع کشورهای صادرکننده گاز جی‌سی‌اف (در حوزه جمع‌آوری گازهای مشعل و عملیاتی کردن این تحقیقات، جایزه ۲۰۲۴ مجمع کشورهای صادرکننده گاز را هم دریافت کند.

کارگروه علمی - فنی مؤسسه تحقیقات گاز جی‌سی‌اف اکنون ۳۰ طرح ارسالی از کشورهای هم‌عصر را بررسی کرده و از میان آنها، پنج طرح برای اجرا انتخاب شده است. یکی از این طرح‌ها با عنوان طرح مدیریت و جمع‌آوری گازهای مشعل از پنج طرح معرفی شده از طرف ایران پیشنهاد شده و قرار است به عنوان نخستین اولویت از سوی مؤسسه تحقیقات گاز اجرا شود.

گازهای ثروت آفرین

مطابق گزارش شرکت ملی نفت ایران در مجموع ۵ میلیارد دلار پروژه به منظور جمع‌آوری گازهای همراه تعریف شده است و تا پایان سال ۱۴۰۴ کل گازهای مشعل جمع‌آوری خواهند شد. هوشنگ فلاحتیان، معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت نیز با اشاره به اینکه با اقدامات انجام شده در دولت سیزدهم و سرمایه‌گذاری ۵ میلیارد دلاری تا پایان سال ۱۴۰۴ گفته است: حدود ۵۰ میلیون مترمکعب از گازهای همراه در میدان‌های نفتی و گازی کشور جمع‌آوری خواهد شد که ارزش صادراتی این میزان گاز، بیش از ۵ میلیارد دلار خواهد بود.

برای جمع‌آوری همه گازهای همراه و مشعل در سطح شرکت ملی نفت ایران، ظرفیت جمع‌آوری و فروش گازهای همراه و مشعل حدود ۲ میلیارد فوت مکعب معادل ۵۷ میلیون مترمکعب در روز در قالب پنج طرح بلندمدت با برگزاری ۱۲ مزایده فروش برنامه‌ریزی شده است.

صدور خدمات فنی، مهندسی

عداری اهوازی با اشاره به سیاست گذاری مناسب وزارت نفت در دولت سیزدهم برای جمع‌آوری گازهای همراه و دستاوردهای آن یادآور شد: تجربه مناسب دولت سیزدهم در این زمینه به کمک کشور عراق هم آمده و قرار است ایران در این کشور نیز در جمع‌آوری گازهای همراه نقش آفرینی کند که برای این اساس برای جمع‌آوری گازهای مشعل از میدان‌های نفتی و تأسیسات نفتی عراق در نزدیک مرز ایران توافق و کارگروه شرکت ملی نفت ایران با مشارکت شرکت ملی نفت عراق برای جمع‌آوری گازهای همراه اقدام‌هایی می‌کند و از توان تخصصی و فنی مهندسان ایرانی برای جمع‌آوری گازهای مشعل استفاده خواهد شد.

بنای وزارت نفت این است که در جهتی بزرگ با هدف حفاظت از محیط زیست و خلق ثروت، با برنامه‌ریزی دقیق و اجرای به موقع طرح‌های تعریف شده و راه‌اندازی آنها، همه پروژه‌های مرتبط با مشعل سوزی در صنعت نفت را تا پایان دولت سیزدهم تکمیل کند و به بهره‌برداری کامل برساند.

صنعت نفت کشورمان بر مبنای اسناد جهانی متعدد شده است تا سال ۲۰۳۰ میلادی انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را به صورت غیر مشروط چهار درصد و به صورت مشروط هشت درصد کاهش دهد. در طول سال‌های گذشته، گام‌هایی برای تعیین تکلیف این معوله به داشته شد که از آن جمله می‌توان به اجرای هم‌زمان ۹ طرح ان‌جی‌ال در مجموع با ظرفیت جمع‌آوری روزانه ۵.۱ میلیارد فوت مکعب گازهای همراه مشعل شامل طرح‌های بالاشکاه گاز بیدبلند، خلیج فارس (چهار طرح ان‌جی‌ال)، بالاشکاه گاز بادآوران خلیج فارس (ان‌جی‌ال ۲۰۰)، بالاشکاه گاز هنگام (مشعل گازی جزیره قشم)، (دهلران) و ان‌جی‌ال ۲۲۰۰ میدان مارون و ان‌جی‌ال جزیره خارک اشاره کرد.